

Finnanestin kirjoitustyypit

Finnanestin kirjoitustyypit esitetään taulukossa 1. Lehden verkkosivuilta löytyy eri kirjoitustyypien Word-mallipohjat, joissa on tarkat ohjeet otsikoinnista, tekstin rakenteesta, kuvista ja taulukoista, lähdeviittauksista ja affiliaatioiden ilmoittamisesta. **Käsikirjoitus laaditaan suoraan mallipohjalle.**

Kaikki aineisto toimitetaan sähköpostilla: toimitussihteeri@say.fi.

Taulukko 1. Finnanestin juttutyypit		
Juttutyyppi	Merkkimäärä (sis. välilyönnit) enintään	Jutun erityispiirteet
Artikkeli tai tema-artikkeli	22 000	Johdanto, väliotsikot, kuvat, taulukot, viitteet
Elämää suurempi harrastukseni	14 500	Kuvat 4–6 kpl
Haastattelu	8 000	Toimitus lähettää kysymykset
Hereillä	8 000	Kliinisten opettajien artikkelireferaatteja
Inhimillinen tekijä	8 000	Ei-tieteellinen; systeemivirhe, merkillinen tapahtuma työpaikalla tms.
Jäsenistöuutiset	3 500	In memoriam, syntymäpäiväonnittelut
Kirjeitä	5 000	Kirje toimitukselle tai vastine
Kolumnit	3 500	Puheenjohtajalta, Proffan palsta, Erikoistuvan elämää, Työpäiväni
Kuumat kysymykset anestesiologiassa	3 500	Anestesiologiset kiistakysymykset, ”controversies in anesthesiology”
Matkakertomus	7 000	Faktalaatikkoon koulutusohjelman nimi, päivämäärä, kaupunki ja maa
Ota opiksi	4 000	Potilasturvallisuusasiat
Potilastapaus	8 000	Ei kirjoittajätietoja, julkaistaan vain paperiversiossa
Tutkijaviesti	4 000	Toimitus lähettää kysymykset
Uutisjuttu	1 500	Pikku-uutiset, jaosten ajankohtaiset asiat
Uutiskirje	5 000	Pidempi uutinen, kirjasuositus tms.
Väitös	8 000	Valokuva, jossa väittelijä, vastaväittäjä ja kustos
Viimeisin tiedejulkaisuni	500	Lyhyt artikkelireferaatteja, Open Access -julkaisuun taitto lisää QR-koodin
Viimenen sana	3 500	Nimettömänä laadittu pakina

Operatiivisten Päivien abstraktit

Operatiivisten Päivien abstraktit julkaistaan myös Finnanestissa. Niistä ilmoitetaan joka vuosi erikseen sekä SAY:n sähköpostilistalla että Finnanest-lehdessä. Ilmoituksen yhteydessä julkaistaan abstraktimalli. Kiteytettynä: tekstin maksimipituus ilman otsikko- ja kirjoittajätietoja on 250 sanaa. Tämän lisäksi abstraktin lopussa saa olla kuvia tai taulukoita, mutta myös niiden kanssa abstraktin tulee mahtua yhdelle A4-sivulle fontilla Times New Roman, koko 11.

Tekoälyn käyttö

Finnanest noudattaa Aikakauskirja Duodecimin linjauksia tekoälyn käytöstä Duodecimin luvalla. Tekoälyn käytöstä tulee ilmoittaa Finnanestin kirjoitusten yhteydessä taulukon 2 mukaisesti.

Taulukko 2. Tekoälyn käytöstä ilmoittaminen

Tekoälyn käytöstä ilmoittaminen on pakollista, kun tekoälyllä on ollut olennainen rooli sisällön tuottamisessa tai lukija voisi luulla sisällön olevan kokonaan ihmisen kirjoittama. Käytöstä tulee aina ilmoittaa myös silloin, kun käyttäjä on vuorovaikutuksessa tekoälypohjaisen järjestelmän kanssa (esim. chatbot). Tekoälyn tuottamien kuvien, äänen tai videoiden käytöstä tulee myös ilmoittaa.

Esimerkkejä:

- Tekoäly on laatinut artikkelin luonnoksen, jota kirjoittaja on muokannut.
”Artikkelin luonnostelussa on käytetty tekoälyä, sisältö on kirjoittajan muokkaama ja tarkistama.”
Maininta käsikirjoituksen loppuun.
- Tekoälyä on käytetty tekstin, esimerkiksi tietyn sairauden tai oireen arviointiin liittyvien kansainvälisten ohjeiden tai kriteerien, kääntämiseen, vaikka ihminen on sen tarkistanut.
”Käännös on tehty tekoälyn avulla. Kirjoittajat ovat tarkistleet käännöksen.”
Maininta siihen kohtaan käsikirjoitusta, jossa tekoälyä on hyödynnetty.
- Tekoälyä on käytetty osana alkuperäistutkimusta tulosten analysointiin.
Kuvaus käytöstä artikkelin menetelmäosioon.

Tekoälyn käytöstä ilmoittaminen on suositeltavaa läpinäkyvyyden ja eettisyyden vuoksi, kun tekoäly on ollut merkittävä apuväline sisällön suunnittelussa tai jäsentelyssä, vaikka varsinainen kirjoittaminen on ihmisen tekemää.

Esimerkkejä:

- Tekoäly auttoi rakenteen tai otsikoiden luonnostelussa
- Kirjoittaja pyysi tekoälyltä ideoita tai näkökulmia tekstin sisältöön
- Tekoäly ehdotti parannuksia pitkään tekstikappaleeseen

Maininta tekoälyn käytöstä sijoitetaan käsikirjoituksen loppuun, esimerkiksi:
”Tekstin suunnittelussa on käytetty tekoälyä ideoinnin tukena.”

Ilmoitusta ei tarvita, kun tekoälyä on käytetty vain kevyesti ja teknisesti, eikä sillä ole ollut sisällöllistä vaikutusta. Näissä tapauksissa tekoälyn käyttö rinnastuu tekstinkäsittelyohjelmien oikolukuun tai hakukoneiden hyödyntämiseen.

Esimerkkejä:

- Kieliasun tai oikeinkirjoituksen tarkistus
- Yksittäisten sanojen tai synonyymien ehdottaminen
- Tiedonhaku tai termien selventäminen taustamateriaaliksi

Lähdeviite: www.duodecimlehti.fi/tietoa_lehdesta/ohjeet_kirjoittajalle/tekoaly